

Die pastorale briewe van Paulus

Die naam 'Pastorale Briewe'

Die benaming 'Pastorale Briewe' as aanduiding van Paulus se twee briewe aan Timótheüs en sy brief aan Titus is die eerste keer, sover bekend, gebruik deur *D.N. Berdot* in 1703. Dit het onmiddellik inslag gevind en is tot vandag toe die algemeen bekende en aanvaarde kollektiewe naam vir dié belangrike Nuwe Testamentiese geskrifte.

Pastor is die Latynse woord vir herder, sodat die drie geskrifte deur hierdie kwalifiserende benaming omskryf word as 'die herderlike briewe' van Paulus.

Dit is nie verbasend dat die benaming soveel inslag gevind het nie, want in hierdie briewe is die herder-apostel inderdaad besig om aan die jong herder-leraars van twee jong gemeentes advies te gee oor en hulle op te wek tot getroue en doeltreffende herderlike versorging van die kudde van Christus!

Die geadresseerdes

Timótheüs en Titus was twee van Paulus se getrouste en blykbaar ook bekwaamste medewerkers op sy sendingreise en die daaropvolgende opbou van die jong gemeentes. Dit was naamlik die apostel se gebruik om op sy reise jong helpers saam te neem, wat hy na sy aanvanklike sendingprediking in 'n nuwe plek en die stigting van 'n gemeente deur homself, dan daar agtergelaat het as herder en leraar, terwyl hy intussen met 'n ander helper(s) verder gegaan het.

Van die verbintenis tussen Paulus en Timótheüs lees ons van die begin van die tweede sendingreis in Handeling 16:1 en volgende. Hy was 'n jongman van Listre in Ikonium, seun van 'n gelowige Joodse moeder en 'n Griekse vader. Van toe af was hy blykbaar gedurig in samewerking met Paulus, en ons lees van hom in nie minder nie as 7 van Paulus se briewe (1 en 2 Thessalonicense, 2 Korinthiërs, Romeine, Kolossense, Filémon en Filippense) terwyl nog twee persoonlik aan hom gerig was.

Van Titus lees ons minder: Niks in Handeling nie, maar wel in 2 Korinthiërs, Galásiërs en 2 Timótheüs, en dan die brief wat aan hom persoonlik gerig is. Hy was 'n gelowige Griek (Galásiërs 2:3) wat blykens Paulus se baie goeie getuigenis van hom (volgens 2 Korinthiërs 8:16-24) 'n getroue herder en leraar was wat tydens die sendingreise van Paulus veral in Korinthe gearbei het.

Op die tydstip van die skrywe van 1 Timótheüs tree Timótheüs op as pastor van die gemeente van Efése (1 Timótheüs 1:3), terwyl Titus pastor van die eiland Kreta is as Paulus aan hom skryf (Titus 1:5). Hoewel dit nie vermeld word nie, was Timótheüs by die skrywe van die tweede brief aan hom waarskynlik steeds herder in Efése.

Tyd en plekke van ontstaan

Paulus is wanneer hy 1 Timótheüs en Titus skryf weer vry op reis na sy twee jaar gevangenskap in Rome ± 60-62 n.C.). Vanwaar 1 Timótheüs geskryf is aan Timótheüs wat in Efése is, word nie gesê nie, maar die Titusbrieff word geskryf vanaf Nikopolis aan die weskus van Griekeland aan Titus op die eiland Kreta.

2 Timótheüs is duidelik Paulus se laaste geskrif: Hy is weer in die gevangenis, duidelik weer in Rome (2 Timótheüs 1:16-17) en nou is sy einde hande (2 Timótheüs 4:6-8).

Aangesien ons nie weet hoe lank Paulus na sy eerste gevangenskap in Rome op vrye voet was of hoe lank sy tweede gevangenskap geduur het voor sy teregstelling nie, kan hierdie briewe slegs by benadering gedateer word.

Ons kry dus die volgende beeld:

Brief	Plek van skrywe	Adres waarheen	Datum
1 Timótheüs	?	Efése	± 62 - 64 n.C.
Titus	Nikopolis, Griekeland	Kreta	± 62 - 64 n.C.
2 Timótheüs	Gevangenis in Rome	Efése (?)	± 64 - 65 n.C.

Betekenis van die briewe

1. Hierdie briewe bekleë 'n unieke plek in die Kanon: Hulle is die enigste onder Paulus se geskrifte, teweens onder al die boeke van die Nuwe Testament, waarin die openbaringswoord spreek tot herders en leraars in die kerk van Christus!

Daarom het hulle ook 'n besondere waarde as geïnspireerde onderrig oor hoe Christus self wil hê dat sy kerk in sy Naam gelei moet word in alle waarheid.

2. Hierdie briewe is besonder waardevol met die oog op 'n Skriftuurlike kerkregering:

- die aanduiding van die plek van die ouderlinge as regeerders van die gemeente;
- die gelykheid van die ampte van diakens en ouderlinge;
- die hoë goddelike vereistes om die besondere ampte waardig te wees, ensovoorts (1 Timótheüs 3:1-15; 1 Timótheüs 5:17-22; Titus 1:5-9).

3. Die briewe beklemtoon die onmisbare plek van PERSOONLIKE pastorale versorging in die gemeente: Oues van dae, jongmense, vroue, weduwees, rykes en armes elk moet na sy eie behoeftes uit die Woord bemoedig en vermaan word (1 Timótheüs 5:1-16).

4. 2 Timótheüs 3:10 - 4:5 is van besondere belang as Skrifopenbaring oor die gesag van die Bybel as Woord van God: "Die hele Skrif is deur God ingegee en is nuttig tot lering, tot weerlegging, tot teregwyding, tot onderwysing in die geregtigheid, sodat die mens van God volkome kan wees, vir elke goeie werk volkome toegerus" (3:16-17).

5. 2 Timótheüs 4:6-18, die afskeidsgroet van die apostel op die vooraand van sy teregstelling, is seker van die aangrypendste openbaringe van die triomf van die genade in die lewe van die kind van God 'n oorwinningslied uit die dodesel! (Volgens veral verse 6-18 en 17-18.)

JC Coetzee